

Režisérův příběh

„Vy tomu nerozumíte, když chce třeba spisovatel napsat povídku, nevymyslí děj jen tak. Nesedne si a neřekne si, že právě dnes by psal o chlapci, který píše dopis svému dědečkovi. Prvotní je vždy myšlenka – pointa, dojem, emoce, kterou chce zprostředkovat příběhem,“ povzddechne si režisér a černými lakýrkami poklepává o sytě zbarvený koberec nahrávacího studia. „Čechov nepsal o chlapci píšící dopis – psal o nikdy nedoručeném dopise, o pocitu beznaděje, aniž by to do povídky napsal přímo.“ Usrkl ze sklenice na dřevěném stolku napravo od něj. Očima brouzдал po studiu a snažil se přijít na to, odkud vzali akustické desky přidělané ke zdi.

„No ale děj tvoří chlapec píšící dopis, tudíž musí být hlavním tématem dané povídky,“ navázal na monolog amerického režiséra vousatý muž v černém obleku s cizím přízvukem. Seděl naproti režisérovi na malé židličce. Při mluvení se mírně pohupoval, až by se člověku zdálo, že se musí za chvíli překotit.

„Ne, ne, vy to stále nechápete – zkusíme to jinak. Když točíte film – chcete vytvořit perfektní iluzi reality, aniž by to samozřejmě realita byla,“ režisér polkl, olízl si rty vlhkým jazykem a pokračoval, „pointou filmů není ukázat realitu, natočit realitu – to dělají dokumenty, my tvoříme iluzi. Tvoříme realitu, která má pointu, příběh, který má začátek a konec, zápletku a rozuzlení. Realitu, kde dny trvají minuty a minuty vteřiny. Proto to vlastně vůbec není realita. A to vše směřuje k tomu, že základem této nereálné reality je téma, které tou realitou není. Pointa zprostředkovávající emoce, které chceme v divákovi vyvolat,“ vydechl prudce, zvedl svou sklenici a poklepal na ni prstem. Mladý muž na druhé straně místnosti se zvedl a z velkého skleněného džbánu dolil Američanovi do sklenice vodu. Dával si přitom velký pozor na studiový mikrofon, nad kterým skleničku držel. Ještě, že nenahrávají, pomyslel si. Po chvíli, která se mu jevila jako věčnost se konečně vrátil na své místo v rohu místnosti.

Tazatel v černém obleku měl během této chvíle prostor na přemýšlení. Do připravených papírů se už dlouho nepodíval, měl by se držet stanovené osnovy. Ovšem režiséra sem přece dotáhl on. Dovolil si tedy položit ještě poslední otázku. „Proč ona samotná realita nestačí?“

Režisér se zasmál. Neposedná chodidla se opět dala do pohybu a studiem zněly chvíli pouze duté ozvěny podrážek narážejících do koberce. Najednou přestaly. „Spisovatelé a režiséři okořeňují život svými vlastními nápady. Myslí si, že život samotný je příliš líný, nevyrovnaný, bez dostatečných zápletek a šokujících rozuzlení. Příliš drsný a odmítavý. Příliš nudný a nezajímavý. Příliš komplikovaný a nejasný,“ režisér se odmlčel a rychlým pohledem se podíval na své pozlacené mechanické hodinky, „dovolte mi abych se s vámi v souvislosti s naším rozhovorem podělil o následující zážitek.

Seděl jsem v hospodě, bylo to někde v nějaké zapadlé ulici blízko domu mých rodičů v Milwaukee. Datum si pamatuji naprosto přesně – dvacet jedna červenec, devatenáct set devadesát jedna. Zrovna jsme se pohádali s otcem ohledně mých studií a já jsem potřeboval někam vypadnout. Mám hrozně rád tyhle zapadlé hospody, člověk v nich je skoro sám. Vzpomínám si, jak jsem na to myslel, když jsem usedal na barovou židli a obklopovala mě prázdnota. V baru byla poměrně tma a celkově vypadal zvláště, ale mně to ani tak

nevadilo. Byla to ta hudba, co mě znepokojovala. Podivná hudba znějící kolem mě. A tady přichází zápletka, na které je postaveno nespočet těch nejslavnějších hollywoodských příběhů. Tady ji máte, ten okamžik, u kterého víte, že se chystá akce: V ten okamžik někdo vešel. Ovšem ve starých klasikách byste s mým hrdinou moc neuspěl, byl totiž barevný.“

„Barevný?“ ozval se z rohu místnosti mladý muž držící džbán s vodou.

„Dveřmi vešel mladý černoš,“ upřesnil režisér. „to samozřejmě v takové hospodě nebylo nic až zas tak neobvyklého, já jsem se ale jako rozmazlený mladík z bohaté americké rodiny bál, do jaké části města jsem se to dostal. Víme, jaká byla situace ve Státech ještě před dvaceti lety. Nebyla to ale kupodivu barva pleti, která mě na tom muži znepokojila tak, jako to, jak celkově vypadal. Jeho oblečení, bylo, no prostě zvláštní. Po chvíli dveřmi vcházel další a další podivně oděni černoši. V tu chvíli mi došlo, že jsem ještě za celou dobu neviděl barmana a sedím tam na sucho. Přímou si pamatuji, jak v tu chvíli zpoza rohu vyšel starý chlápek stejné barvy pleti jako většina mužů v tom podivném pajzlu a začal rozlévat drinky. Když přišel ke mně jako by se zarazil, ale pouze na krátkou chvíli a už se mě ptal co si dám. Já si samozřejmě objednal pivo, co jiného, a po chvíli už leželo přede mnou na baru společně se třemi dalšími. Podíval jsem se letmo vedle sebe a viděl mého hrdinu společně s jeho – tehdy jsem usuzoval – přítelem, jelikož mi za tu dobu došlo, o jaký podnik se pravděpodobně jedná.“

„Prosím?“ skočil režisérovi do řeči muž v černém obleku naklánějící se dopředu s nechápavým výrazem.

„Gay bar.“ Doplnil stroze režisér. „Každopádně jsem tedy zahlédl dva muže, které jsem považoval za partnery, jimž patřila ta piva ležící přede mnou. Ovšem abych viděl, komu patří to třetí, musel bych svou hlavu otočit o pravý úhel, jelikož třetí neznámý neseděl na barové židličce, nýbrž stál vedle. Říkal jsem si, že už tak docela vyčnívám a nechtěl jsem si přivozovat zbytečné problémy. Nikdo mě ale z ničeho nemohl obvinít, nechal-li jsem hlavu upřenou dopředu s pivem v ruce. Rozhodl jsem se tedy situaci odehrávající se po mé pravici alespoň odposlouchávat.“

První muž se něčemu smál, ale já jsem nestačil zachytit čemu. Naštěstí mi to ale objasnil výrok druhého muže, který se smíchem zvolal: „Mně taky! Asi před týdnem jsi mi úplně stejným způsobem objednal pivo!“ To mě zarazilo, přetvořil jsem si svou představu o dvou mužích, kteří jsou ve vztahu, na dva muže, kteří jsou přátelé a třetí muž se je s největší pravděpodobností snaží sbalit. Nevím, jak bych vám to vysvětlil, ale ten třetí muž na mě působil nejvýše znepokojivým dojmem. Může se samozřejmě zdát divné, že se zabývám takovými hloupostmi, ovšem není snad údělem každého umělce nechat se zneklidňovat hloupostmi? Tedy zneklidňovalo mě, že jediné, co je mi o tom člověku známo, je pouze jeho pozice ve vztahu k těm dvěma mužům. V tu chvíli jsem si řekl, že je to nejlepší příležitost otočit se za sousedící trojicí, jelikož ten mladík to zvolal poměrně hlasitě. Nebyl jsem sám, kdo se otočil, a taky jsem nebyl sám, kdo zůstal chvíli zírat. Muž, který stál nad dvojicí a velmi okatě se jim dvořil, byl totiž běloch. A ještě ke všemu blondák. Na sobě měl černou koženou bundu a černé kalhoty. Vlasy měl ulízlé do patky a v jeho výrazu bylo něco velmi zvláštního. Na větu zvolanou druhým mužem zareagoval pouhým úsměvem a následně vypil celý obsah ze

sklenice. S tupou ozvěnou jí bouchl o bar a vybídl ty dva, ať jdou k němu domů. Jen tak, prostě jim to řekl. Jednu chvíli jsem se přistihl, jak obdivuji jeho odvalu, ale hned jsem se zarazil nad tím, jak zvláštní projev odvahy to je. Ten muž je totiž nepobízěl přátelsky, romanticky, s flirtem – pokud chcete, nýbrž predátorsky, jako kdyby byl na honu a musel ulovit co nejvíce kořisti.

Ti dva se tomu jenom zasmáli a letmo na sebe pohlédli. Jeden z nich vyjádřil obdivně, jak rychle na to jde. Druhý se zasmál a řekl, že po pár pivech už stejně nebudou vědět jakým směrem je doma. Na to třetí muž zareagoval objednááním dalších piv. A nic při tom neřekl! Představte si! Tam to ale nekončilo. Stále jsem poslouchal – že by třetí mladík objednal piva a odešel hledat jinam? Bylo chvíli podezřelé ticho a kolem mě pouze šuměl hospodský ruch. Když v tom se zase ozvala ta tupá ozvěna dopadu sklenice na pult a třetí muž je vybídl znovu – Pojd'te ke mně. Víím, že teď jste určitě celí napjatí, jak tato situace skončí – půjdou s ním? Kolik piv ještě objedná, aby opravdu už ani nevěděli, kde mají doma? Bohužel vás ale musím zklamat. V hospodě jsem strávil už dobrou hodinu, hudba rozléhající se prostorem mě přiváděla k šílenství a najednou mi bylo úplně jedno, co se kolem mě děje a chtěl jsem domů.“

„Co prosím?“ promluvil muž v černém obleku, „vy jste odešel?“

„No, ano. Zvedl jsem se, zavolal na barmana, zaplatil a odešel zase odkud jsem přišel. Doma mě čekal pěkný výslech, a to jsem ani nebyl pryč tak dlouho, ale vše se nakonec vyřešilo. I s otcem jsme se usmířili.“

Režisér se odmlčel. Pil ze sklenice, do které mu mladík nalil vodu, a přitom pozoroval zmatené výrazy ve studiu. Po chvíli ale pokračoval.

„Nebojte se, je to spíš to, co jsem se dozvěděl ráno, co vás určitě bude zajímat. Sešel jsem dolů a rodiče seděli u televize. A tohle je dost podstatná informace, moji rodiče spolu nikdy nikde neseděli a už vůbec se společně nedívali na televizi. To ráno však oba seděli na našem krémově zbarveném sofa a oči měli přilepené k obrazovce, odkud na ně mluvil reportér. A tady se to stane, pozor, pečlivě se soustřed'te – toho dne v noci, když jsem byl v baru, zatkli mnohonásobného sériového vraha z našeho města.“

Tazatel předstíral vyděšené povzdechnutí „Tedy jste měl předchozí den štěstí, že jste bezpečně dorazil zpět domů,“ řekl a doufal, že režisér konečně objasní pointu příběhu.

On jeho poznámku ignoroval a pokračoval v příběhu. „Reportér popisoval zločince jako bílého muže s blond vlasy. Popisoval, jak si mladý muž vodil jiné muže, s největší pravděpodobností samé černochoy, k sobě domů, a následně je zabíjel, rozřezával, a jedl.“

Studiem se rozlehl šum.

„V jeho lednici našli hlavu černého mladíka a dále několik kusů končetin, dvě torsa, dvě srdce v mrazáku, mužské genitálie...“

„Panebože,“ přerušil režiséra muž v černém obleku, „vy jste tedy byl, pane Draughtnere, svědkem chystané vraždy,“ zprudka se nadechl, jako by v místnosti nebylo dost vzduchu, „vy jste ho viděl přímo předtím, než ty dva ubohé mladíky zabil!“

„A co vás k této myšlence vede?“ optal se s klidným hlasem režisér Draughtner.

„Co prosím?“ ptal se zmateně tazatel v černém obleku. Houpání na malé židličce nabíralo nebezpečnosti.

Režisér Draughtner se zasmál. „Kdybyste totiž tu situaci viděl, místo mého dramatického projevu, pravděpodobně byste si až na pár zvláštností o té situaci nic nemyslel. Blondatý mladík by vás rozhodně neznepokojoval, necítil byste v sobě úzkost po zmínce záznamu z televizních zpráv a už vůbec by vás hned nenapadlo, že ten muž by mohl být zločinec. To já jsem vám řekl, že mě znepokojoval. To já jsem vám řekl, že jeho výraz byl zvláštní a jeho nabídka predátorská.“

„No samozřejmě, vy jste ho totiž prokoukl už tehdy v tom baru!“ zvolal tazatel. Jeho přízvuk se najednou zdál ještě patrnější.

„Ale ne, to ne, to přeceňujete mé schopnosti,“ jemně podotkl Draughtner.

„Tak tedy jak to bylo?“ vyčerpaně vydechl tazatel.

„Moje myšlenky, moje názory, moje realita se stala tou vaší, aniž by to realita, a už vůbec ne vaše, byla. Už tedy chápete?“

„Ne. Nechápu.“ Řekl se silným přízvukem tazatel. Prudce se s odpovědí zastavilo i houpání na židli. Draughtner se pousmál.

„Zabiják totiž vůbec nebyl ten mladý muž, kterého jsem tu předchozí noc potkal.“

Mladý muž v koutě sebou trhl až vylil kus vody ze džbánu na sytě červený koberec nahrávacího studia.

„Ba, ani mu moc podobný nebyl,“ dokončil větu Draughtner.

„Prosím?“ vyjekl tazatel v černém obleku.

„A teď mi musíte povědět, odkud máte ty úžasné akustické desky!“